

У ЄВРОПІ ЗБІЛЬШУЮТЬСЯ ПЛОЩІ ПОКИНУТИХ СІЛЬГОСПЗЕМЕЛЬ

Нове дослідження, проведене на замовлення Європейської комісії, показало, що практика відмови від сільгоспугідь широко розповсюджена у Центральній і Східній Європі і що не всі землі, які були покинуті, непридатні для сільського господарства.

Оцінка масштабів покинутих сільгоспугідь може бути важливим фактором для прийняття управлінських рішень щодо землекористування, наприклад, рекультивациі.

Дослідження, яке опубліковане на сайті Environmental Research Letters, показало, що для задоволення майбутніх потреб населення, яке зростає, можливо буде необхідне збільшення площі землі, яка використовується для сільського господарства з метою отримання їжі чи енергії.

Замість того, щоб освоювати нові райони, які ніколи не культивувалися, було б прийнятніше повернути землі, які раніше були використані в якості сільськогосподарських угідь, в цілях мінімізації екологічних втрат, в тому числі, втрат біорізноманіття.

У деяких частинах Європи є великі простори сільгоспугідь, які були покинуті після розпаду Радянського Союзу і приватизації

сільського господарства. Однак досі площі цих покинутих земель не були точно визначені, а дані офіційної статистики обмежені.

Дослідники використовували супутникові дані і визначили, що загальна площа сільгоспземель у 30 країнах становить 6,4 млн квадратних кілометрів по всій Центральній і Східній Європі і на Балканському півострові.

Результати дослідження показують, що у 2005 році понад 8 відсотків площі сільгоспугідь — загалом 525 000 квадратних кілометрів, були покинуті.

Найбільші площі покинутих сільгоспугідь були виявлені в європейській частині Росії, північній і західній Україні і центральній частині Румунії, причому 61 відсоток усіх покинутих земель знаходиться в Росії. Покинуті сільгоспугіддя менш поширені у Центральній Європі і в балканських державах.

У Білорусі, Латвії і Литві виявлені найвищі темпи росту відмови від обробітки сільгоспугідь. Для порівняння, в Україні доля покинутих земель становить відносно меншу частину від загального обсягу сільгоспугідь.

Такі країни, як Чехія і Польща, мають великі сільськогосподарські угіддя, але низький рівень їх покинутості.

Дослідники дійшли висновку, що у більшості країн і областей, які менш придатні для сільського господарства, відмова від культивування сільгоспземель менш вірогідна. В Росії, Латвії, Естонії і Хорватії земля, яка помірно чи добре підходить для сільськогосподарського виробництва, частіше опиняється покинутою.

Дослідники підкреслили, що це свідчить про те, що в цілому відмова від обробітки сільгоспугідь більшою мірою пов'язана з впливом соціально-економічних факторів, таких як сільськогосподарські субсидії, земельні реформи і вступ до ЄС, ніж з характеристиками самої землі.

Водночас, інші елементи, такі як розміри ділянок, контроль над землеволодінням, географічне положення і характеристики ґрунту можуть бути важливим фактором на індивідуальному рівні.

За словами дослідників, можливо повторно почати культивування сільгоспугідь, які добре підходять для сільськогосподарського виробництва, незважаючи на те, що землі колись були покинуті і тривалий час не оброблялися. Для цього, однак, буде необхідна оцінка покинутих земель у різних країнах для забезпечення стійкої рекультивациі.